

Kláster benediktinek v Jouques je jedním z největších, ale taky nejživějších opatství ve Francii

neubytovávají, postavily nedaleko kláštera dům pro hosty. Svatý Benedikt ve spisu o řeholi prikazuje svým bratřím, aby byli pohostinní a vstřícní k poutníkům. Tato zásada platí i pro sestry benediktinky, a tak je jejich hostinský dům po celý rok plný poutníků odpočívajících na cestě do Santiaga de Compostela, ale také náhodných turistů, či těch, kteří tak jako my chtějí prožít několik dnů v nádherné přírodě, na samotě, uprostřed modlitby, ticha, s jednoduchým bydlením a stravou.

Při jídle nás každý den obsluhovala jiná sestra, služby mají rozdělené. A k našemu překvapení všechny byly veselé, a také velmi přátelské a příjemné. Při odjezdu mi to nedalo a zeptal

Dovolená v klášteře

Lidé odpradáva hledali duchovní útěchu a posilu nejen na poutních místech, ale také v klášteřích. V průběhu doby jako by se kláštery lidem vzdálily... Ale zdá se, že lidé na začátku 21. století začínají znovu objevovat smysl a půvab klášterního způsobu života. Na Západě, zvláště ve Francii, řeholníci nabízejí možnost duchovního a tělesného odpočinku i běžným turistům.

Veselé benediktinky v Jouques

Místo zvané Jouques, asi 30 km východně od Aix-en-Provence, je samo o sobě nádherné. Voňavé lány levandule, lesíky a háje, ve kterých roste divoký rozmarýn a tymián s pronikavou vůní, olivová pole, vinohrady, třesňové lány, cedry, palmy, pomerančovíky... Nádherná a požehnaná provensálská země přitahovala již od 4. století vlídným podnebím a úrodností muže a ženy, kteří se na samotách a později v mnišských komunitách věnovali zasvěcenému způsobu života. Nikde jinde na světě nebylo založeno tolik klášterů, jako právě zde.

Zdejší klášter benediktinek se jmenuje Notre Dame de Fidelité neboli Naši věrné Paní a kupodivu není vůbec starý, byl založen v roce 1968. Dnes je to jedno z největších, ale také nejživějších opatství v celé Francii. Sestry jsou takřka ve všem úplně soběstačné – chovají krávy, prasata, slepice, králíky, pěstují obilí, vinnou révu, olivy, levanduli a ovocné stromy. Ora et labora – modlitba a práce – je smysl jejich života. Jak nám řekla jedna z řeholnic: „Všechno si děláme samy, manuální práce nás baví, rády děláme na čerstvém vzduchu.“ Avšak práce pro uspokojení těla u nich nesmí převažovat, a tak každý den věnují dlouhé hodiny

Ostrov St. Honorat obývají mniši od 4. století

meditaci, modlitbě, zpěvu a bohoslužbám... Zvláště se zaměřují na gregoriánský zpěv. Několikrát denně se scházejí v kostele ke zpěvu liturgických hodin – a tyto modlitby jsou největší atrakcí, důvodem, proč k nim lidé přicházejí. Když zazní v kostele jednotný a do posledních detailů vyšlechtěný chór pětadesáti jeptišek, až se tájí dech a čas se zastaví. Máte dojem, že snad jste někde v nebi a nechce se vám odejít...

Protože sestry samy žijí v klauzuře a ve svém klášteře hosty

jsem se, jak je možné, že mají pořád veselou náladu. Odpověď sestry Marie Terezy, ještě ne čtyřicetileté, byla výmluvná: „Přece jsem nevstoupila do kláštera proto, abych tu byla smutná.“ V duchu jsem tak trochu záviděl deseti mladým novicám, které se právě připravovaly ke vstupu do živé komunity...

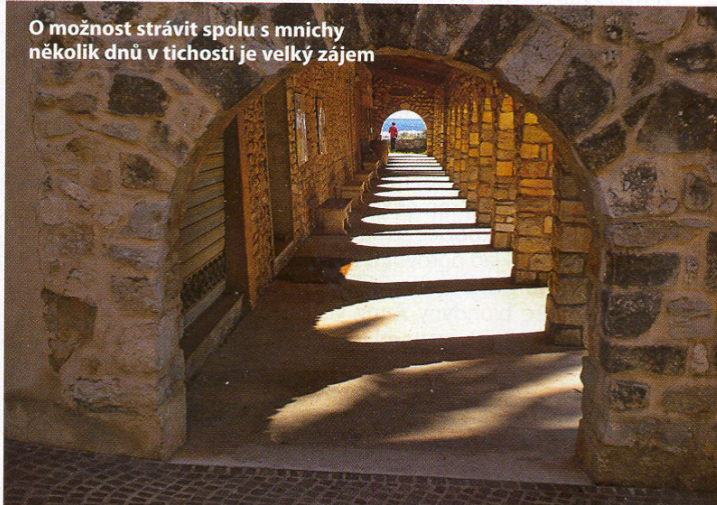
Ostrov mnichů a nočních modliteb

Cisterciácký ostrov a klášter na ostrově St. Honorat patří k souostroví Lérins nedaleko „filmo-

Klidným tempem obejdeme ostrov za hodinu

O možnost strávit spolu s mnichy několik dnů v tichosti je velký zájem

Kdekoli se při procházce zastavíte, je co obdivovat

vého" města Cannes. Je vcelku malý, jen několik hektarů, a na to, abyste ho v poklidném tempu obešli, vám postačí necelá hodina. Mniši ho obývají od 4. století. Dnes jej obývají cisterciáci, což jsou reformovaní benediktini. Jejich heslem je taktéž Ora et labora. V přítomnosti mnichů, nejen na modlitbách, ale i při jídle a všech společných akcích s návštěvníky vládne silencium, tedy mlčení. Část kláštera je rezervována pro lidi „zvenku“, kteří chtějí strávit spolu s mnichy několik dnů v tichosti, modlitbách a jednoduchosti.

Cely pro ubytování jsou velmi prosté, dost zastaralé, potřebovaly by opravu. Toalety a sprchy tu mají společné pro všechny návštěvníky. Také strava je velice jednoduchá a skromná, protože se potraviny musejí přivážet

z pevniny. Chvillemi máte dojem, že jste se vrátili o nějaké století zpátky. Nenajdete tu žádný běžný komfort. A právě proto si najednou uvědomíte, jak mnohé věci denního života vůbec nejsou samozřejmostí. Spontánně pomyslíte na lidi, kteří žijí v materiální nouzi, v nedostatku moderních hygienických vymožeností...

Kromě noclehu a jídla tu „dostanete“ nádherné zpěvy mnichů, kteří zpívají liturgické modlitby několikrát během dne a dokonce i v noci! Účast na jejich modlitbách je samozřejmě dobrovolná, přesto je kostel stále plný turistů, a to nejen věřících.

Na ostrově není žádný hotel, stanování není povoleno, ubytování poskytuje jen klášter. Nejsou tam obchody, zato všude voní exotické květy a při procházkách vás doprovází koncert nejrůznějších ptáků. Každou chvíli vám zkříží cestu pestře zbarvený bažant, kterých je zde početně. Kdekoli se při procházce zastavíte, máte božský výhled – buď na moře, na pevninu nebo bujnou vegetaci. Protože je ostrov tak exotický a prostřednictvím mnichů nabízí turistům přitažlivý pobyt, jsou ubytovací kapacity stále vyčerpané. Je třeba si domluvit pobyt několik měsíců předem, třeba přes internet. Ten mniši kupodivu používají.

Víno a sýry od klarisek

Sestry klarisky žijící v klauzúře patří mezi komunity, které vymírají. Je to patrné jak na klášteře v Montfavetu – bývalém zámku, který sestrám kdysi darovala jedna šlechtická rodina, tak na samotné komunitě. Žije zde třináct starých řeholnic ve věku mezi

70 až 92 lety a jen čtyři mladé novicky. A jsou to samé cizinky, pocházejí z různých zemí Afriky, Asie či Jižní Ameriky. Ale i tak je to nesmírně živá a veselá komunita. Sestry jsou rozdělené do dvou chórů a krásně zpívají za doprovodu elektronických varhan nebo kytary. A ani nemáte dojem, že na práci už nestačí, nebo že chod kláštera nezládají.

Pokoje pro hosty jsou jednoduché, ale vzorově čisté a decentně upravené. Jídlo, které hostům servíruje 78letá sestra Terese, je typickou francouzskou kuchyní, se vším, co k ní patří, tedy i s lahví vína a dobrými francouzskými sýry.

„Znám tyto sestry již čtyřicet let, a to, jak žijí, je pro mne záhadou. Nikdy jsem neviděl, že by k nim vstoupila nová Francouzka, jejich počet se neustále zmenšuje, přesto jsou vždy veselé a optimistické ve snaze žít pro lidi z okolí a pro hosty,“ řekl nám kněz Jean, kterého jsme během pobytu u sester v Montfavetu navštívili v katedrále v Avignonu.

Klášter pro nemocné mnichy

V Bouchaudu nedaleko Arles je unikátní klášter nemocných benediktinských mnichů. Nachází se v překrásném národním parku Camargue plném exotických rostlin, hnízdí zde plameňáci, chovají se plemena zvláštních bílých koní a černí býci nazývaní taureau, kteří se používají ve Španělsku a jižní Francii v arénách, pěstují tu rýži a na obrovských plochách blízko moře se odpařováním těží sůl. Sama příroda láká k pobytu.

Klášter je však zcela výjimečný tím, že je určen pro nemocné benediktiny. Žijí sice podle řehole sv. Benedikta, mají však vlastní, mírnější pravidla umožňující řeholní život mužům postiženým jak tělesnými, tak i lehčími psychickými poruchami. Tento druh řehole je ve světě zcela výjimečný a dává možnost žít v řádu i takovým lidem, kteří by kvůli zdravotním problémům nebyli přijati v žádné jiné řeholi.

Před dvěma lety jsme navštívili jejich komunitu poprvé a byli jsme nadšeni. Proto jsme

Bratr Bruno Marie má v Bouchaud na starosti hosty

s nimi chtěli opět pobýt několik dnů. Vždy, když jsme mohli sledovat mnichy při mši či při jakékoliv práci, byl to pro nás silný zážitek. Letos do komunity přibyli čtyři novicové. Dokážu si představit, že ne každý by sdílel naše nadšení, zvláště kdyby viděl, jak se různí členové komunity kvůli psychickým problémům vyhýbají kontaktu s návštěvníky. Avšak pro nás bylo potěšením sledovat, s jakou radostí, důsledností, dochvilností a nadšením zpívají několikrát denně liturgické modlitby, jak dodržují řád a jiné povinnosti, jak pracují... Bratr Bruno Marie, který je v klášteře hoteliérem a má na starosti hosty, nám řekl: „Kdyby někteří z těchto lidí nebyli v klášteře, museli by dlouhodobě žít na psychiatrické klinice. Zde se staráme jeden o druhého a zároveň se věnujeme činnosti, která nám dodává sílu žít...“

Klášter v Bouchaudu není pro každého turistu. Někdo se zde zastaví ze zvědavosti, nebo jde o náhodné cestovatele, kteří potřebují někde přespát. Bylo však zřejmé, že na ně pobyt zapůsobil pozitivně. Odcházel s obdivem a s vděčností. Je vzácné, že taková řehole existuje a desítky, možná stovky lidí mají šanci prožít život navzdory zdravotním handicapům v prostředí a společenství těch, kteří s nimi spoluputují a navzájem si pomáhají.

Peter Žaloudek
Foto autor

Klášter benediktinských mnichů v Bouchaud se nachází v překrásném národním parku Camargue

CO JE DOBRÉ VĚDĚT O UBYTOVÁNÍ

Řeholní komunity nabízejí možnost pobytu lidem, kteří se chtějí účastnit modliteb, nebo si duchovně odpočinout. V některých klášteřích je minimální délka pobytu tři dny. Cena za nocleh a celodenní jídlo se pohybuje mezi 30 až 40 eury. Možnost pobytu je otevřena všem, kdo akceptují podmínky kláštera, účastní se modliteb či jiných akcí, které ta či ona komunita nabízí. Hodí se vám znalost francouzštiny.